

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att.: Chefkonsulent Betinna Østermark

Pr. e-mail: betoes@erst.dk

23. februar 2022

FSR – danske revisorerers kommentarer til høring af 2. del af forslag til lov om bogføring, j. nr. 2021-12887

I FSR – danske revisorer bakker vi op om tiltag for at bekæmpe svindel og skatteunddragelse.

Vi bakker også op om at anvende teknologi og relevante metoder – som eksempelvis krav om, at virksomheder skal registrere transaktioner digitalt, opbevare registreringer og bilag digitalt, og sikre, at der løbende tages digital sikkerhedskopi, og at den opbevares på betryggende vis – for at sikre, at bogføringsmateriale ikke mistes.

Vi har følgende kommentarer til 2. del af forslag til lov om bogføring:

Besparelser på 2,9 mia.kr. – hvornår?

Det fremgår af lovbemærkningerne (side 29), at overgang til e-faktura *”er afgørende for at gennemføre en automatisering af virksomhedernes administrative processer i forbindelse med bogføring og dermed for at realisere den besparelse på 2,9 mia.kr., som en sådan automatisering kan give erhvervslivet.”*

Den vurderede besparelse på 2,9 mia.kr. har vi meget svært ved at gennemskue.

Der er muligvis besparelser på langt sigt, når alle forudsætninger er opfyldt, men på kort sigt er det vores vurdering, at der vil være tale om væsentlige byrder for virksomhederne, hvis forslagets mange krav skal gennemføres – blandt andet som følge af at mange simple virksomheder bliver pålagt at anvende systemer, som langt overstiger det behov, som virksomhederne reelt har.

Vi anbefaler, at lovbemærkningerne uddybes med en skitsering af, fra hvornår virksomhederne pålægges byrderne, og fra hvornår besparelsen på 2,9 mia.kr. opnås. Det fremgår ikke tydeligt af lovbemærkningerne, hvornår den mulige besparelse kommer, og det er væsentligt at præsentere, at de store byrder kommer langt tidligere.

Når det er sagt, så kan vi godt se perspektiverne ved øget brug af e-faktura i et bestemt format ved handel mellem virksomheder, og det kan muligvis være hensigtsmæssigt, at det med tiden bliver fastsat som et generelt krav.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Virksomheder, som er underlagt revision, bør fritages

Forslaget stiller krav om, at virksomhederne skal opbevare registreringer af transaktioner og bilag, der dokumenterer transaktionerne, hos en tredjemand.

Vi mener, at kravet er meget vidtgående, og at det er unødvendigt byrdefuldt for virksomheder, som fx er underlagt revision eller revisorpligt.

Vi foreslår derfor, at der ses på at fritage virksomheder fra opbevaringskravet hos tredjemand, når virksomhedens årsrapport bliver revideret af en godkendt revisor, dvs. indeholder en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Det kan overvejes *ikke* at fritage virksomheder, hvor revisor i sin erklæring på den seneste offentliggjorte årsrapport har oplyst om, at bogføringsloven (eller dele heraf) ikke er overholdt.

Begrundelsen for at fritage disse virksomheder skal findes i, at virksomhederne allerede er omfattet af lovgivning, som væsentligt reducerer risikoen for svindel og skatteunddragelse, hvorfor det synes mindre relevant at påføre disse virksomheder yderligere byrder.

Behov for skærpet bødestraf ved overtrædelse

Erfaringer viser, at dem, der vil svindle, finder nye metoder at svindle på. Én måde at svindle på kunne være bevidst at tilsidesætte de grundlæggende pligter efter bogføringsloven.

I lovbemærkningerne fremgår det, at der bør indføres markant skærpet bødestraf ved overtrædelse af reglerne i bogføringsloven. Vi er enige heri, og vi mener, at skærpet bødestraf er helt afgørende i forhold til at komme en sådan svindel til livs. Hvis ikke man kommer svindlen til livs, vil man have påført de mange lovlydige virksomheder unødvendige byrder.

Opbevaring i offentlig modtagecentral – vigtigt at huske grundlæggende retsprincipper

Forslaget indeholder det element, at et offentligt modtagecenter på sigt skal kunne modtage e-dokumenter, hvor oplysningerne skal kunne tilgås af myndigheder i forbindelse med kontrol.

Vi er enige i, at et sådant datasæt vil give et unikt indblik i transaktionerne på tværs af virksomhederne i Danmark, og at det vil kunne understøtte arbejdet med at bekæmpe svindel og skatteunddragelse. Tilgangen til data og analyse heraf benyttes i stor udstrækning i dag af landets revisorer og vil understøtte en mere kvalificeret tilgang til myndigheders kontrol.

Af lovbemærkninger (side 36) fremgår det, at rammerne omkring en offentlig opbevaringsløsning er en principiel beslutning, som er mere af politisk karakter. Vi mener, at det er vigtigt at have for øje, at myndighederne ikke efter de gældende grundlæggende retsprincipper kan tilgå en virksomheds ejendom uden at spørge virksomheden først. Det er vigtigt, at disse retsprincipper videreføres, når et offentligt modtagecenter bliver etableret – fx i form af, at virksomhederne underrettes, når myndigheder udfører kontrol, og at der etableres log, så virksomhederne kan se, hvem og hvornår deres data bliver benyttet til kontrol. Det vil fx også være relevant at se på, hvilke formål data må anvendes til.

Bekymring om bemyndigelser til at "fastsætte nærmere regler"

Forslaget bemyndiger erhvervsministeren og Erhvervsstyrelsen til at "fastsætte nærmere regler" om en række forhold.

Det er positivt, at interesserede parter som FSR – danske revisorer får et indblik i, hvordan lovgivningen bevæger sig, men vi kan godt være bekymret for udstrækningen af disse bemyndigelser, uanset de gode intentioner, som ligger bag.

Vi mener ikke, at sådanne (potentielt meget indgribende) regler skal kunne fastsættes i form af bekendtgørelser, hvor erhvervsministeren og Erhvervsstyrelsen potentielt kan fastsætte regler udenom en sædvanlig lovgivningsproces, hvor berørte interesserede parter høres, og hvor politikerne på det aktuelle tidspunkt har mulighed for at tage stilling til, om de ønsker de pågældende regler.

Vi mener, det er vigtigt, at alle interesserede parter høres – også fremadrettet.

Digital opbevaring på (for) mange lokationer?

Forslaget stiller krav om opbevaring af data hos tredjemand, men data bliver også arkiveret flere andre steder. Vi vurderer, at data potentielt kan opbevares hos:

- Virksomheden
- Udbyderen af det digitale bogføringssystem
- Virksomheder, der udfører bogføring for andre virksomheder
- Tredjemand
- Den offentlige modtagecentral.

Opbevaringsperioden er 5 år fra udgangen af det regnskabsår, materialet vedrører. Der er derfor tale om et omfattende datasæt for de danske virksomheder.

Af hensyn til at sikre, at data er tilgængelig og ikke bortkommer, stilles der krav om opbevaring på flere lokationer. Det bør dog nøje overvejes, på hvor mange lokationer data potentielt skal opbevares af hensyn til 1) it-sikkerheden (risikoen for tab af data til cyberkriminelle øges, jo flere steder data opbevares) og 2) klimaaftrykket (øget brug af serverkapacitet, som er væsentligt energikrævende).

Manglende definition af "erhvervsdrivende virksomheder"

Endelig mener vi, at det vil være hensigtsmæssigt, at § 3 indeholder en definition af "erhvervsdrivende virksomhed", som indeholdt i 1. forslag til lov om bogføring (med høringsfrist 8. december 2021), da det i § 1 er anført, at loven er gældende for erhvervsdrivende virksomheder. Denne definition er blevet fjernet i dette 2. forslag. Vi foreslår derfor, at definitionen indsættes igen.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis der er spørgsmål til vores kommentarer.

Med venlig hilsen

Thomas Krath Jørgensen
fagchef, statsaut. revisor